

Het college van burgemeester en wethouders van Zwolle
Eenheid publiekszaken, Subsidieloket
t.a.v. de heer C. Botjes
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Kenmerk: PUSL 1507-006
Betreft: Signaleringsrapportage-3 'ondernemersplan Coöperatief WijBedrijf Dieze-Oost U.A.',
voor de duurzame ontwikkeling van Dieze – planjaar 2017.
Datum: 29 mei 2018

Geachte heer Botjes,

Hierbij ontvangt u onze 3^e beknopte signaleringsrapportage voor de verkregen subsidieverlening in 2015 om 'ondernemersplan Coöperatief WijBedrijf Dieze-Oost U.A.', voor de duurzame ontwikkeling van Dieze, tot uitvoering te brengen. We zullen in chronologische volgorde een toelichting geven op de stand van zaken tot en met 31 december 2017 en de daarvoor uitgevoerde activiteiten om de doelstellingen uit het ondernemersplan en in de afgegeven subsidieverlening de komende jaren alsnog te gaan behalen. De signaleringsrapportage over het planjaar 2016 zal als onderlegger dienen voor deze signaleringsrapportage met aanpassingen en uitbreidingen van activiteiten. Wat *blauw* gemarkeerd is, is al in 2015/2016 opgenomen in de signaleringsrapportage-1 en -2 over planjaar 2015/2016!

1. Datum waarop de subsidieverlening is binnengekomen.

De subsidieverlening is bij het Coöperatief WijBedrijf Dieze U.A. (WijBedrijf) schriftelijk ontvangen op 6 juli 2015. Het subsidiebedrag van € 200.000,- zonder btw is definitief op 10 juli 2015 overgemaakt naar het rekeningnummer van het WijBedrijf. Vanaf dat moment is de vakantieperiode 2015 ingegaan en de activiteiten zijn definitief opgestart vanaf 10 augustus 2015. Dat wil zeggen dat er tot eind 2016 circa 16,5 maand te gaan was. De separate subsidie voor particulieren om zonnepanelen te kunnen huren bij het WijBedrijf loopt t/m juli 2018. Vandaar dat een vaststelling van de subsidie aan het WijBedrijf na het planjaar 2016 wat ons betreft nog te voorbarig is, aangezien het project nog steeds in uitvoering is. Daarbij is het Coöperatief WijBedrijf zodanig aan het ondernemen dat zij, met de verkregen subsidiemiddelen en de middelen uit aanvullende activiteiten, als Coöperatie verder kan voortbestaan en zonder aanvullende subsidie voor de professionele organisatie de beoogde doelstellingen in de komende jaren beoogd te blijven gaan halen. Er wordt momenteel gewerkt aan een verlenging van de subsidie voor particulieren om zonnepanelen via het WijBedrijf te huren. Deze verlenging behelst een aanvullende periode van 2-3 jaar, aangezien de urgentiemomenten voor het plaatsen van

zonnepanelen gepaard gaan met een natuurlijk onderhoudsmoment van dakvervanging of dakrenovatie. Deze ervaring hebben we vooral in 2017 opgedaan, waarbij VVE's in Dieze-Oost de intentie hebben om graag mee te willen doen, maar alleen op het moment dat er een dakonderhoud/-renovatie moet worden uitgevoerd. Ook bij de grondgebonden woningen lopen we tegen dezelfde ervaring op dat het urgentiemoment van aanbrengen zonnepanelen gepaard gaat met een natuurlijk urgentiemoment van uit te voeren dakonderhoud. Daarnaast wordt er hard gewerkt aan een financiering voor/via het WijBedrijf (Wijkfonds) waarmee ook bewoners die een dakrenovatie niet kunnen betalen, en geen financiering via de bank kunnen krijgen, toch mee kunnen doen met een dakrenovatie door financiering via het WijBedrijf. Dit in combinatie met het huren van zonnepanelen via het WijBedrijf, waarmee ze met het financiële voordeel de financieringslasten weer kunnen afbetalen. Deze natuurlijke onderhoudsmomenten liggen niet allemaal binnen een periode van de afgelopen 2,5 jaar, waardoor het aantal bewoners dat mee heeft gedaan met de subsidie voor het huren van zonnepanelen nog steeds beperkt is.

2. Waarvoor is de subsidie ontvangen?

De subsidie is verleend voor de opstart om de eerste 165 woningen van zonnepanelen te voorzien. Met deze middelen dient het WijBedrijf de eerste jaren de organisatiekosten en professionele begeleiding te bekostigen, totdat de definitieve kasstroom van de verhuur van zonnepanelen binnenkomt en de nieuwe businesscases zijn opgestart. Het WijBedrijf begint met zonnepanelen, genereert hieruit vervolginkomsten waardoor er een robuuste onderneming komt te staan en er ook ruimte komt voor andere activiteiten die weer bijdragen aan het behalen van de doelstelling: de duurzame ontwikkeling van de wijk. Daarnaast dient het subsidiebedrag te worden aangewend voor:

- *Bekabeling in de portiekflats (154 woningen)*
- *Verbreding naar corporatiewoningen (circa 11 stuks)*

Daarnaast dient het WijBedrijf alle kennis en kwaliteiten in te zetten ten behoeve van de duurzame ontwikkeling van Dieze:

- *500 woningen van zonnepanelen voorzien*
- *Verlaging van de woonlasten (€ 10,- per huishouden per maand)*
- *Creëren van werkgelegenheid*
- *Ontwikkelen van perspectief op meer diensten*
- *Opschaling naar andere wijken in Zwolle*

In 2017 zijn we weer opnieuw gaan kijken naar de inkoop van zonnepanelen met de uit te voeren bekabeling in de woningen. Een deel van de direct verkregen subsidie moet worden aangewend om deze bekabeling aan te brengen en te verbreden met een aantal corporatiewoningen.

Geconstateerd wordt dat de inkoop van zonnepanelen met bekabeling qua inkoopsprijs aanzienlijk aan het dalen is en we momenteel kunnen inkopen binnen het bedrag van de subsidie die particulieren kunnen aanvragen bij de gemeente. De afgelopen 3 jaar is het verkregen subsidiegeld grotendeels gebruikt voor het continueren van het proces WijBedrijf en deels voor het aanbrengen van de eerste zonnepanelen met bekabeling in VVE's. De komende jaren zal het

WijBedrijf zich meer focussen op de grondgebonden woningen in combinatie met een dakrenovatie die noodzakelijk is. Dit wil zeggen dat het Coöperatief WijBedrijf nog kan blijven voortbestaan en het proces kan blijven uitvoeren (ook door middel van het verkrijgen van andere omzetten/budgetten) om de beoogde doelstellingen uit de subsidiebeschikking de komende jaren te blijven halen, mits de subsidie voor particulieren kan worden verlengd met 2-3 jaar.

3. Signalering stand en uitgevoerde activiteiten tot en met 31 december 2017 voor het eerste project zonnepanelen leggen.

De volgende fasering met bijbehorende activiteiten zijn in 2015-2017 al door het WijBedrijf uitgevoerd om het eerste project, het leggen van zonnepanelen voor 165 woningen, verder in gang te houden/zetten:

A. Voorbereiding inkoop zonnepanelen en wijze van installeren:

Met een samengesteld team van zzp-ers uit de wijk Dieze is de voorbereiding in gang gezet om tot kwalitatief en kwantitatief goede inkoop te komen van de zonnepanelen. Hierbij is een splitsing gemaakt tussen de separate inkoop van de zonnepanelen (inclusief montage op de daken) en het installatiewerk vanaf de zonnepanelen naar de woningen toe (door een zzp-er uit de wijk). De voorbereiding is in samenwerking gedaan met Erik Baart van Baart-DOET en Edwin de Graaff van Reno-Tech, beiden zzp-ers uit de wijk Dieze. Concreet resultaat hiervan is een werkomschrijving met kwaliteitsspecificaties, installatietekeningen, kostenbegroting voor de uitvoering en een V&G plan ontwerpfase.

FASE AL AFGEROND.

B. Inkoop zonnepanelen:

Voor het inkopen van de zonnepanelen heeft het WijBedrijf 9 partijen uitgenodigd om in te schrijven op de uitnodiging. Voorwaarden waarop geselecteerd zou worden – prijs/kwaliteit, opbrengstgarantie 10 jaar en 25 jaar, bereidheid samenwerking met zzp-er uit de wijk, mogelijkheid tot cofinanciering volgende fase naar 500 woningen, samenhang zonnepaneel en omvormer, uitleesbaarheid van de energieopbrengsten.

Op basis van deze eisen is een selectie gemaakt vanuit deze long-list van 9 partijen naar een short-list van 4 partijen. Deze 4 partijen hebben een presentatie en toelichting gegeven op de uitgebrachte offerte, waarna er een definitieve selectie is gemaakt. Geselecteerde partij voor levering van de zonnepanelen is E2Energie uit Duiven/Wapenveld. Doorslaggevend daarbij was de prijs/kwaliteit verhouding en met name de bereidheid tot samenwerking met zzp-ers uit de wijk.

FASE AL AFGEROND.

In 2017 zijn we weer naar de inkoop van de zonnepanelen gaan kijken om de prijzen scherper te krijgen. Geconstateerd wordt dat de inkoop van zonnepanelen qua inkoopsprijs aanzienlijk aan het dalen is en we momenteel kunnen inkopen binnen het bedrag van de subsidie die particulieren kunnen aanvragen bij de gemeente. Daarmee kunnen we de proceskosten WijBedrijf en de uitvoeringskosten betalen uit de, door particulieren te verkrijgen subsidie voor de 4-6 zonnepanelen.

FASE LOOPT OPNIEUW

C. Samenwerking zzp-installateur uit de wijk:

Vanuit een KvK-lijst van de ondernemers in Dieze, zijn een aantal installateurs/zzp-ers geselecteerd. Het WijBedrijf heeft gesproken met circa 3-4 installateurs en uiteindelijk is er gekozen om samen te gaan werken met zzp-er Edwin de Graaf van Reno-Tech.

Doorslaggevend hierbij was de flexibiliteit tot samenwerking in/met de wijk, bevoegenheid op het concept WijBedrijf, behoud van werkgelegenheid bij met name de zzp-ers uit de wijk, mogelijke inschakeling/begeleiding werklozen en jongeren bij deze klus en het benodigd ondernemerschap in deze 1^e fase.

FASE AL AFGEROND.

Continuïteit en volume qua werk zijn hiervoor de sleutels om op te schalen. Aangezien we nog (te) weinig zonnepanelen hebben kunnen plaatsen in de wijk Dieze-Oost zijn we diverse andere werkzaamheden gaan doen in de stad Zwolle. Daarmee kunnen we een zzp-er aan de gang houden en blijven verbinden. Momenteel zijn we aan het samenwerken met Travers om werklozen en jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt in te gaan zetten voor de verduurzaming van woningen in Dieze-Oost.

FASE LOOPT OPNIEUW

D. Samenwerking Frog-Energy om te komen tot cofinanciering huidige (165 woningen) en volgende fase (naar 500 woningen):

Om uiteindelijk de doelstelling te behalen om op langere termijn naar 500 woningen met zonnepanelen te komen, is het WijBedrijf in deze fase al op zoek gegaan naar de mogelijkheden tot cofinanciering. Er zijn diverse gesprekken gevoerd met het Energiefonds Overijssel (EFO) en de Rabobank Zwolle, nog zonder een concreet resultaat. Het WijBedrijf heeft daarnaast gesproken met Frog-Energy die al een ESCo had opgezet voor zonnepanelen op een school in Dieze. Tevens heeft Frog-Energy al een financieringsmodel ontwikkeld die door het Energiefonds Overijssel (EFO) is goedgekeurd om op te schalen. In 2015 en begin 2016 is het WijBedrijf in samenwerking met Frog-Energy intensief in gesprek geweest met een maatschappelijk betrokken particuliere investeerder, die mogelijk in combinatie met EFO de cofinanciering wilde doen. Daarmee zou het WijBedrijf in deze fase 1 al een concrete vervolgstap zetten naar fase 2 en komen er mogelijk middelen vrij voor het ontwikkelen van nieuwe businesscases. Helaas is rond juni 2016 gebleken dat de randvoorwaarden van de particuliere investeerder te zwaar wogen om tot de juiste contractvorming te komen die zou aansluiten bij de wensen en gedachten van de leden van de Coöperatie. Ook zijn de gevraagde contracten van de particulier investeerder juridisch getoetst op waterdichtheid, maar juist ook daarmee ontstonden er wurgcontracten waar onze potentiële afnemers/leden van de Coöperatie op afhaakten. In het bestuur van 20 juni 2016 is besloten om deze mogelijke samenwerking te beëindigen en de focus weer te richten op het werven en werkelijk gaan leggen van de eerste 165 woningen.

FASE VOOR NU AFGEROND.

Vanuit een ander traject met de Provincie Overijssel – ‘De Woningverbeteraar’ – wordt er gewerkt aan een financiering voor/via het WijBedrijf (Wijkfonds) waarmee ook bewoners die een dakrenovatie niet kunnen betalen, en geen financiering via de bank kunnen krijgen, toch mee kunnen doen met een dakrenovatie door financiering via het WijBedrijf. Dit in

combinatie met het huren van zonnepanelen via het WijBedrijf, waarmee deze particuliere bewoners met het financiële voordeel de financieringslasten weer kunnen afbetalen. Deze combinatie van uitvoering op natuurlijke onderhoudsmomenten kan een versnelling geven in de verduurzaming van woningen in Dieze-Oost, naast dat er meer aanvragen zullen ontstaan om zonnepanelen te huren via het WijBedrijf middels de subsidie van de gemeente Zwolle. De doorlooptijd hiervoor is alleen langer dan 2-3 jaar. FASE LOOPT OPNIEUW.

E. Juridische contractvorming en fiscaal onderzoek:

Het WijBedrijf heeft gesprekken gevoerd met Zwolse partijen (Legal Today en Cervus belastingadvies) om de juridische contractvorming op te zetten en de fiscale aspecten van de geldstromen goed te borgen / inzichtelijk te krijgen.

De volgende fiscale aspecten zijn onderzocht en geborgd:

FASE AFGEROND.

- Btw-verrekening is toegestaan voor de verstrekte subsidie aan het WijBedrijf en aan de individuele bewoners. Een definitief gesprek met de belastinginspecteur, door Cervus belastingadvies, heeft begin 2016 plaatsgevonden en de belastinginspecteur heeft dit bevestigd.
- Fiscale aspecten voor het WijBedrijf en de samenwerking met Frog-Energy EScO. Aangezien er geen direct personeel in het WijBedrijf is aangenomen, beperkt het fiscale aspect zich in eerste instantie tot omzetbelasting en vennootschapsbelasting.

De volgende juridische contracten zijn definitief in 2016 opgesteld: FASE AFGEROND.

- Gebruiksovereenkomst dak (opstalrecht) tussen het WijBedrijf en de VvE's voor dakgebruik.
- Huurofferte met algemene voorwaarden tussen het WijBedrijf en de particuliere woningeigenaren om de zonnepanelen in een huurconstructie af te nemen.
- Gebruiksrecht met algemene voorwaarden tussen het WijBedrijf en de particuliere woningeigenaren om de zonnepanelen in een koopconstructie af te nemen.
- Lidmaatschapsovereenkomst tussen het WijBedrijf en de aan te sluiten leden, om het WijBedrijf van de leden te laten worden en stemrecht te geven.

F. Betrekken/werven VvE's en particuliere woningeigenaren voor huren zonnepanelen:

Om uiteindelijk tot afname van het huren van zonnepanelen te komen, heeft het WijBedrijf zich in eerste instantie gericht op de VvE's in Dieze-Oost (appartementcomplexen). Voor particuliere woningeigenaren in een VvE is het lastig om zonnepanelen zelf te laten leggen. Hiervoor gaat een traject van besluitvorming binnen de VvE's aan vooraf die vaak voor het individu niet makkelijk in te gaan is. Het WijBedrijf richt zich op het collectief van bewoners in de VvE's, waardoor het traject van besluitvorming makkelijker in te gaan is en professioneel wordt ingestoken. Bij de start van het ondernemersplan heeft het WijBedrijf al gesproken met circa 10 VvE's. Van deze 10 VvE's hebben 7 VvE's (circa 220 appartementen) een intentieverklaring getekend om mee te willen gaan doen met het WijBedrijf en het zonnepanelenproject. Het WijBedrijf heeft zich in eerste instantie op deze 7 VvE's gericht om de eerste 165 woningeigenaren de kans te geven om mee te laten doen. Deze gesprekken

hebben opgeleverd dat er in de 2^e helft van 2016, 2 VVE's zijn die direct mee gingen doen om de VVE-bewoners de gelegenheid te geven om zonnepanelen te gaan huren/kopen van het WijBedrijf. De werving in deze 2 VVE's van particuliere woningeigenaren om een huurcontract met het WijBedrijf aan te gaan, heeft in totaal maar 9 bewoners opgeleverd die nu zonnepanelen huren en 3 bewoners die direct hebben gekocht.

Het blijkt nogal een stevige klus te zijn om in eerste instantie VVE's zover te krijgen om een gebruiksovereenkomst dak te tekenen (goedkeuring 70% van de leden in de VVE), waarna het ook nog een stevige opgave is om de particuliere woningeigenaar zover te krijgen dat ze een huurcontract voor circa 6 zonnepanelen gaan tekenen om een voordeel van circa € 150,-/jaar te verkrijgen. Over het algemeen vinden de bewoners dat een heel gedoe voor maar een klein voordeel! Daarbij wordt de urgentie tot verduurzaming van de VVE niet direct gevoeld, tenzij er een combinatie te maken is van dakvervanging (wel urgentie) en plaatsing ZonPV kan worden uitgevoerd.

Ook in 2017 zijn we stevig aan de slag geweest om VVE's en particuliere woningeigenaren te benaderen om mee te doen met de subsidie om zonnepanelen te huren via het WijBedrijf. Telkenmale is de combinatie van het natuurlijk onderhoudsmoment van het dak, in combinatie met het huren van zonnepanelen, het moment dat bewoners instappen. Het instapmoment wordt nog extra bevordert op het moment dat het WijBedrijf ook nog een laagrentende lening kan regelen via de duurzaamheidslening (2 uit te voeren duurzaamheidsmaatregelen – vaak combi dak- en gevelisolatie). In 2017 hebben we dit traject doorlopen met de VVE-Hornstraat 41-59 (10 appartementen) en gaan hiermee in 2018 in uitvoering nadat het besluit in de Algemene Leden Vergadering (ALV) is genomen (ALV is in principe maar eenmalig/jaar). Ook zijn wij in 2017 in gesprek gekomen met de grond gebonden woningen (rijtjes) dichtbij de Meppelerstraatweg. In totaal zijn dit 125 rijtjeswoningen waar een dakrenovatie in principe noodzakelijk is. Zoals eerder in deze rapportage al is geconstateerd, kan niet iedereen deze kosten vrijmaken of daarvoor financiering krijgen. Het WijBedrijf werkt aan een financiering voor/via het WijBedrijf (Wijkfonds) waarmee ook bewoners die een dakrenovatie niet kunnen betalen, en geen financiering via de bank kunnen krijgen, toch mee kunnen doen met een dakrenovatie door financiering via het WijBedrijf. Dit in combinatie met het huren van zonnepanelen via het WijBedrijf, waarmee deze particuliere bewoners met het financiële voordeel de financieringslasten weer kunnen afbetalen. Kortom, er zijn een aantal natuurlijke onderhoudsmomenten in de wijk Dieze-Oost, die versnelling kunnen geven aan het uitrollen van zonnepanelen via het WijBedrijf, mits de subsidie voor particulieren kan worden verlengd met 2-3 jaar.

FASE LOOPT NOG.

G. Gesprekken met woningcorporaties voor 11 woningen in huurconcept:

Het WijBedrijf heeft in 2015 met 3 woningcorporaties in Zwolle gesproken over het aanbieden van een huurconcept zonnepanelen voor haar huurders. Te weten – SWZ, DeltaWonen en Openbaar Belang. Naast het bespreken van het huurconcept zonnepanelen, heeft het WijBedrijf ook gesproken over het uitvoeren van het beheer en onderhoud van de woningen

door het WijBedrijf. Met woningcorporatie Openbaar Belang is het WijBedrijf in gesprek over een pilot met beheer en onderhoud, maar daarnaast is ook even gesproken over kansen met het huurconcept. Met SWZ en DeltaWonen is met name gesproken over het gemengd bezit van de woningcorporaties dat in VvE's zit. Het WijBedrijf is nog steeds met SWZ in gesprek om een gemengde VVE aan de Hogenkampsweg te Zwolle gezamenlijk op te pakken naar verduurzaming (inclusief Zonnepanelen). Speelt in 2018/2019. FASE LOOPT NOG.

Kort samengevat: Er zijn diverse activiteiten voor het zonnepanelenproject in 2017 verder in gang gezet om mogelijk in 2018 - 2020 tot een snellere uitrol te komen. Hiervoor is het wenselijk dat de subsidie voor particulieren om zonnepanelen te huren via het WijBedrijf kan worden verlengd met 2-3 jaar. Niettemin ervaren wij dat de uitrol lastiger is dan we hadden verwacht, mede veroorzaakt door de volgende bevindingen:

- Geen urgentie bij bewoners om te verduurzamen met zonnepanelen op de gezamenlijke daken, tenzij het dak gerenoveerd/vervangen moet worden (combi urgentie en dus langere doorlooptijd noodzakelijk om VVE's mee te krijgen);
- Het individuele voordeel door de zonnepanelen te huren van € 150,-/jaar is te klein om bewoners individueel over de streep te trekken – het is beter om complexgericht of straatgericht het voordeel op te tellen en daarvoor een incentive te vinden!
- De (waterdichte) contracten werken soms afschrikwekkend, aangezien de individuele bewoner voor een langere periode moet tekenen (en hij/zij bij verkoop de zonnepanelen moet overdoen aan een volgende bewoner).

Er worden dus afwijkingen gesignaleerd op de uitvoering van het ondernemersplan, aangezien wij nog maar een beperkt aantal bewoners hebben kunnen verleiden tot het huren/kopen van zonnepanelen met een subsidie van de gemeente Zwolle. Hierin volgen we helaas ook de landelijke trend in Nederland dat zonnepanelen nog niet 'erg' hoog op de agenda en 'urgentie' staan van bewoners. Niettemin ontstaan er de komende 2-3 jaar een aantal natuurlijke onderhoudsmomenten bij een aantal VVE's en de grond gebonden woningen, waarvoor de subsidie voor particulieren maximaal kan worden ingezet om de doelstellingen van het WijBedrijf te kunnen blijven behalen.

4. Opschaling naar 500 woningen van zonnepanelen voorzien – duurzame ontwikkeling Dieze.

Zie punt 3.D. De intensieve samenwerking met Frog-Energy om nu al tot cofinanciering te komen met een maatschappelijk betrokken investeerder, in combinatie met het Energiefonds Overijssel (EFO), is beëindigd. In een later stadium gaan we deze opschaling met noodzakelijke financiering weer oppakken, maar de focus ligt op het werkelijk gaan leggen. FASE VOOR NU AFGEROND

Het WijBedrijf werkt, in samenwerking met de Provincie (en banken) aan een financiering voor/via het WijBedrijf (Wijkfonds) waarmee ook bewoners die een dakrenovatie niet kunnen betalen, en geen financiering via de bank kunnen krijgen, toch mee kunnen doen met een dakrenovatie door financiering via het WijBedrijf. Dit in combinatie met het huren van zonnepanelen via het WijBedrijf, waarmee deze particuliere bewoners met het financiële voordeel de financieringslasten weer kunnen afbetalen.

Deze combinatie van uitvoering op natuurlijke onderhoudsmomenten kan een versnelling geven in de verduurzaming van woningen in Dieze-Oost, naast dat er meer aanvragen zullen ontstaan om zonnepanelen te huren via het WijBedrijf middels de subsidie van de gemeente Zwolle. De doorlooptijd hiervoor is alleen langer dan 2-3 jaar. **FASE LOOPT OPNIEUW.**

5. Verlaging van de woonlasten (€ 10,- per huishouden/maand) – duurzame ontwikkeling Dieze.

In de rekenmodellen bij het huren van zonnepanelen via het WijBedrijf (met of zonder cofinanciering) komt er steeds een minimale besparing op de energierekening uit van circa € 10,-/maand, afhankelijk van het werkelijke stroomverbruik (besparing is gebaseerd op minimaal 1.400 kWh verbruik). Uiteraard is het WijBedrijf nieuwe businessmodellen aan het ontwikkelen waarmee de woonlasten verder verlaagd kunnen worden, naast dat het WijBedrijf de inkoop van zonnepanelen en het leggen daarvan, scherp bewaakt. **FASE LOOPT CONTINUE**

6. Creëren van werkgelegenheid – duurzame ontwikkeling Dieze.

Zie onder andere punt 3.A. en 3.C. Bij de uitvoering van het zonnepanelenproject wordt in eerste instantie gebruik gemaakt van de ondernemende zzp-ers in de wijk (Reno-Tech). Dit om het project ook binnen de kaders en randvoorwaarden te kunnen realiseren (kwaliteitstechnisch en kostentechnisch gezien). Het WijBedrijf blijft continue in gesprek met het UWV en de gemeente om, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (bijstand) en jongeren, bij voorkeur uit de wijk Dieze, bij het (aan)leggen van de zonnepanelen in te gaan zetten. Overigens loopt het WijBedrijf hier ook tegen belemmerende regelgeving aan. **FASE LOOPT CONTINUE**

7. Ontwikkelen van perspectief op meer diensten – duurzame ontwikkeling Dieze.

In de afgelopen periode van 2015-2017 is het WijBedrijf intensief in gesprek geweest met diverse partijen uit de wijk voor de ontwikkeling en het perspectief op meer diensten, om ook de continuïteit van inkomsten voor het WijBedrijf op de langer termijn te waarborgen, te weten:

A. Beheer en onderhoud uitvoeren voor VvE's:

In 2015 heeft het WijBedrijf al voor 1 VvE een inspectie en meerjarenplanning mogen maken. Uitvoering is door Erik Baart – Baart DOET – zzp-er uit de wijk gerealiseerd. Tevens is het WijBedrijf de volledige dienst voor het administratief, technisch en bestuurlijk beheren voor VvE's aan het doorontwikkelen met zzp-ers uit de wijk Dieze.

Het WijBedrijf heeft in 2016 ook gesprekken gevoerd met een combi-VVE waarin de woningcorporatie SWZ nog bezit heeft. Het WijBedrijf heeft vanuit zijn filosofie van het zo lokaal mogelijk uitvoeren van het beheer, een offerte uitgebracht aan de VVE/SWZ. Helaas is gebleken dat onze offerte circa € 500,-/jaar te duur was dan een andere partij uit Enschede. De voordelen van het lokaal werken en 'ogen en oren' dichtbij, heeft blijkbaar niet voldoende opgewogen tegen het prijsverschil – gemiste kans voor de VVE wat ons betreft! Wel heeft het WijBedrijf een opdracht gekregen om een revisie uit te voeren van de gezamenlijke portiekverlichting naar Led-verlichting voor de VvE aan de Ruusbroecstraat.

In 2017 hebben we diverse kleine onderhoudswerkzaamheden mogen uitvoeren aan de VVE Ruusbroecstraat. Tevens hebben we een offerte uitgebracht voor de VVE Hornstraat 41-59 om ook de dakrenovatie met onderhoudswerkzaamheden uit te voeren. Helaas was een andere partij scherper in zijn aanbieding doordat zij de mogelijkheid hadden om groter in te kopen bij leveranciers.

Bij een andere VVE aan de Hogenkampsweg 105-135, hebben we een offerte uitgebracht om diverse onderhoudswerkzaamheden uit te voeren die vanuit de MeerJarenOnderhoudsPlanning gepland stonden. Ook hebben we een offerte uitgebracht om het houtrotherstel van de kozijnen uit te voeren bij de VVE Ruusbroecstraat 7-61. Wij hebben hier geadviseerd om de kozijnen te vervangen. Helaas is dit advies niet door de VVE overgenomen en heeft een andere partij zich op het houtrotherstel ingekocht (kwaliteit na uitvoering laat overigens sterk te wensen over!).

- B. *Afkoppelen van hemelwater van de riolering in het belang van de Klimaat Actieve Stad: Het WijBedrijf is in 2015 al in gesprek geraakt met de gemeente Zwolle – wethouder Jan Brink – in het kader van een Right to Challenge project pilot in Dieze voor het afkoppelen van het hemelwater van de riolering. Vanuit 'initiatiefrijke Zwolle' heeft het WijBedrijf een eerste onderzoeksopdracht gekregen om dit concept verder uit te werken en visie op te ontwikkelen op welke wijze dit verder tot stand kan komen en welke rol het WijBedrijf hierin kan nemen. In 2016 heeft het WijBedrijf gesprekken gevoerd met de gemeenteambtenaren om een pilot te mogen uitvoeren tot het afkoppelen van de HemelWaterAfvoeren (HWA) van het rioolstelsel (infiltreren van HWA in de bodem op eigen terrein).*

In 2017 en doorlopend in 2018 heeft het WijBedrijf opdracht gekregen om deze pilot in de wijk uit te voeren. Een extra contactmoment om met bewoners in gesprek te komen en tevens de werkwijze van het WijBedrijf onder de aandacht te brengen.

- C. *Beheer en onderhoud uitvoeren voor woningcorporaties: Het WijBedrijf is in gesprek met de woningcorporaties om het beheer en onderhoud voor ze uit te voeren met zzp-ers en werklozen uit de wijk. Geconstateerd wordt dat dit nog verdere ontwikkeling en professionaliteit vraagt om de grotere werken, waar verdienmodel op zit, ook te kunnen handelen. Met woningstichting Openbaar Belang is het WijBedrijf verder in gesprek om een pilot/experiment aan te gaan voor een eerste uitvoeringsklus. In 2016 heeft het WijBedrijf offerte uitgebracht (in concurrentie) en uiteindelijk de opdracht gekregen van Openbaar Belang om bij een complex in Dieze de dakramen te vervangen (WijBedrijf circa 15% goedkoper dan andere aanbieders). Deze 43 dakramen zijn in mei 2016 vervangen door een zzp-er uit Dieze. Er heeft een vervolgevaluatie plaatsgevonden en daaruit is gebleken dat de prijs en kwaliteit van uitvoering goed zijn. De klanten zijn tevreden. Het inzetten van bewoners met een afstand tot de arbeidsmarkt blijft achter, mede door het beperkte volume aan opdrachten vanuit de woningcorporaties (kip en ei-verhaal). In 2017 zijn de gesprekken hierover wat minder geweest. De focus is gelegd op de verduurzaming en het onderhouden van het particuliere bezit. Niettemin blijft het WijBedrijf*

in gesprek met de woningcorporaties om de momenten van onderhoud in combi-complexen samen op te tuigen en uit te lijnen! Win-win effect! Krijgt in 2018 verder vervolg!

D. Uitbating plint Simon van Slingelandtplein Dieze – ‘Bij Siem’:

Met de wijkmanager van de gemeente Zwolle en DeltaWonen, hebben er gesprekken plaatsgevonden om in samenwerking tot een concept te komen voor de uitbating van de commerciële plint in het complex van DeltaWonen.

Het WijBedrijf heeft voorgesteld om een plan te maken dat van, voor en door de wijk kan worden geëxploiteerd. Verdere gesprekken hierover volgen nog.

In 2016 hebben deze gesprekken een vervolg gehad en heeft het WijBedrijf in de 2^e helft van 2016, doorlopend naar 2017, een eerste onderzoek hiernaar gedaan om de wensen en mogelijkheden in de wijk Dieze in beeld te krijgen. Hiervoor zijn 3 denkrichtingen genoemd om verder te onderzoeken en uit te werken – een ‘(ver)ZorgHub’, een EetHub’ en een ‘OndernemersHub’. Het onderzoek is in samenwerking met een oud opbouwwerkster gedaan – Mariët Bloemendal. Het (vervolg)onderzoek heeft een doorloopplanning naar 2017.

In 2017 is dit onderzoek (social design) verder afgerond, wat heeft geresulteerd in de opstart van een wijkkantine in de plint aan het Simon van Slingelandtplein, genaamd ‘Bij Siem’. In de aanvullende bijlage wordt kort de stand van zaken en de voortgang tot eind december 2017 samengevat. Het betreft overigens maar 1 maand van echt ‘open’ te zijn geweest, aangezien daarvoor de verbouwing en inrichting moest worden geregeld (dus een beknopte voortgangsrapportage).

E. Samenwerking met ‘de Diezerpoorter’:

Het WijBedrijf heeft in 2016 gesprekken gevoerd met ‘de Diezerpoorter’ om tot samenwerking te komen. Dit om het WijBedrijf en haar diensten meer onder de aandacht te krijgen van de bewoners van Diezerpoort en omgekeerd om ‘de Diezerpoorter’ meer financiële body te geven om voort te kunnen bestaan. Het bestuur van ‘de Diezerpoorter’ heeft in September 2016 besloten om toch veel meer de eigen identiteit te willen behouden en onafhankelijk te willen blijven van een partij zoals het WijBedrijf.

F. ‘van de Kook’ sessies:

Het WijBedrijf heeft in juni 2016 meegedaan met de zogenaamde ‘van de Kook’ sessies. Initiatief vanuit het ministerie van BZK om in beeld te krijgen van wat er nodig is om in de toekomst Gasloos te worden. Er zijn gesprekken gehouden met bewoners uit de wijk Diezerpoort (o.a. leden van het WijBedrijf) om te analyseren wat de do’s en dont’s zijn om in de toekomst van het gas af te gaan. Wat gaat het zonder gasaansluiting zijn betekenen voor het dagelijkse huishouden van een bewoner. Hier zijn verschillende sessies voor gehouden en het WijBedrijf is aangesloten bij een bijeenkomst met het ministerie van BZK om een vervolgstراتيجية te gaan bepalen. Hierin is de vorm van een Coöperatie in de wijk om bewoners te betrekken bij deze opgave, pregnant als voorbeeld naar voren gekomen en benoemd. Er zijn in oktober 2016 ook 2 artikelen van/over het WijBedrijf en haar filosofie in

het blad Zowell Magazine geplaatst – 'duurzaamheid is een sociaal proces' en 'wijk zoekt participerende overheid' <http://zowell.nl/duurzaamheid-sociaal/>.

G. Zonnepanelen 'Domusica'-gebouw:

In 2017 heeft het WijBedrijf contacten gelegd met het bestuur van de stichting 'Domusica', aangezien zij ook graag met het gebouw 'Domusica' wilden verduurzamen (zonnepanelen). In de gesprekken hebben wij een aantal opties voorgerekend en een advies gegeven om naar een PostCodeRoosproject (Verlaagd Tariefregeling) te gaan. Dat wil zeggen - het eigen dak verhuren, Domusica zelf mee participeren tot 10.000 kWh en daarnaast andere bewoners/bedrijven in de wijk mee laten investeren in een deel van de zonnepanelen op het dak van Domusica (maximaal 190 zonnepanelen). Hiervoor is een separate Coöperatie opgericht 'AllerZonst'. Samen met de provincie gaan we dit project verder uitrollen en opschalen, waarbij de uitvoering mogelijk door het WijBedrijf kan worden uitgevoerd. Het dak van Domusica verwachten wij in de eerste helft van 2018 in uitvoering te krijgen en dat geeft weer aanvullende omzet voor het WijBedrijf.

8. Opschaling naar andere wijken in Zwolle – duurzame ontwikkeling Dieze.

Het WijBedrijf, in samenwerking met Blauwvinger Energie, worden al bij diverse VvE's in de stad gevraagd om een infoavond te geven over de werking en voordelen van zonnepanelen. Zo is er een infoavond bij een VvE in stadshagen gegeven en 1 VvE in de Wipstrik. Voor beide VvE's heeft het WijBedrijf een eerste aanbieding gedaan voor het installeren van zonnepanelen voor het algemeen gebruik. Bij 1 VvE in stadshagen heeft de ledenvergadering geen akkoord gegeven om zonnepanelen op het dak te leggen, maar heeft het WijBedrijf wel een aanbieding mogen maken voor het renoveren van de verlichting naar Ledlampen.

In 2016 zijn de volgende werken buiten Dieze uitgevoerd en in opdracht gekregen:

- Revisie van de Led-verlichting voor de VvE 'het Kompas' in Stadshagen
- Na verschillende gesprekken met de voetbalvereniging SVI over het concept WijBedrijf en de diensten/producten die zij leveren, heeft het WijBedrijf de opdracht gekregen om 200 zonnepanelen te plaatsen, middels een SDE+ aanvraag (door SVI zelf), op het dak van het clubgebouw. Het WijBedrijf heeft verschillende gesprekken gevoerd om ook te beoordelen of zonnepanelen in een PostcodeRoosproject (met bewoners en leden in de wijk) niet interessanter is voor SVI (inkomsten dakhuur zonder zelf te hoeven investeren). Omdat de SDE+ subsidie al was toegekend, heeft SVI gekozen voor het zelf investeren met SDE. Het WijBedrijf heeft daarvoor ook de gehele meterkast omgebouwd naar een grootverbruikersaansluiting (verplicht bij een SDE).
- Het WijBedrijf is in gesprek met de sportvereniging ZAC om ook tot verduurzamingsmaatregelen te komen (o.a. circa 300 zonnepanelen in een PostcodeRoosproject op het dak van het clubgebouw). Het project laat nog even op besluitvorming wachten aangezien ZAC eerst de kleedkamers moet renoveren = urgentie 1.

- Daarnaast is het WijBedrijf in gesprek met de sportvereniging WVF om met zonnepanelen aan de slag te gaan – in PostcodeRoosproject (circa 300 panelen), adopteer een dak met sponsoren WVF, directe verkoop zonnepanelen aan leden van WVF. Het project laat nog even op zich wachten, aangezien WVF eerst 2 nieuwe kunstgrasvelden wil aanleggen met nieuwe verlichting = urgentie 1.
- De VvE Commandeursveste (46 zonnepanelen voor algemeen gebruik) in de Wipstrik is nog in beraad om tot uitvoering te komen. Zij heeft concurrerende offertes uitgevraagd, waarbij de offerte van het WijBedrijf circa 20% goedkoper is dan de concurrenten. Besluitvorming gaat plaatsvinden in de ALV van maart 2017.

In 2017 zijn de volgende werken buiten Dieze opgepakt en deels in uitvoering gekomen:

- 11 zonnepanelen geplaatst bij een particulier (H. Dekker) in Zwolle-Zuid. Voortgekomen uit de contacten via het project bij de voetbalvereniging SVI.
- Gesprekken gevoerd met de Hockeyvereniging HC-Zwolle en de Stichting 'Het Hoge Laar' (hockey, handbal en voetbal verenigd voor verduurzaming van het sportpark 'Het Hoge Laar') om het sportpark verder te verduurzamen door zonnepanelen te plaatsen op de gebouwen en/of op de braakliggende grasvelden. Wij hebben diverse rekenmodellen en tekeningen uitgewerkt, waarbij de optie voor een combi van SDE+ subsidie ZonPV en een PostCodeRoosproject als beste naar voren kwam. Daarmee kan het eigen energieverbruik worden verduurzaamd, waarnaast er ook binding met de leden en omwonenden kan worden gecreëerd middels het PostCodeRoosproject. Er is een potentie om op het sportpark circa 1.200 zonnepanelen te kunnen realiseren op de gebouwen en braakliggende terreinen. Vervolg wordt verder opgepakt in 2018 met het bestuur van de Stichting 'Het Hoge Laar'.
- Gesprekken gevoerd met de VVE-Maagjesbolwerk (66 appartementen) te Zwolle-Centrum om zonnepanelen voor het algemene gebruik te realiseren. Offerte uitgebracht voor het leveren en aanbrengen van 90 zonnepanelen voor algemeen gebruik. Deze offerte moet nog in 2018 besproken worden binnen het bestuur en in de jaarlijkse ALV.
- Gesprekken gevoerd met de VVE-Stationsweg (20 appartementen) te Zwolle-Centrum om dit complex verder te verduurzamen. Enkele eerste adviezen gegeven en de vervolgstappen – Duurzaam MeerJarenOnderhoudsPlan realiseren met een energiescan/-advies – loopt verder in 2018 (in samenwerking met de Provincie Overijssel).
- Gesprekken gevoerd met 3 besturen in Zwolle-Zuid voor PostCodeRoosprojecten: Vanuit de gemeente Zwolle en de provincie Overijssel zijn er eerste gesprekken gevoerd met 'Sporthal Zwolle-Zuid', de 'Koningskerk', 'SIO-gebouw'. Deze 3 besturen willen graag verduurzamen door het eigen energieverbruik middels zonnepanelen te verduurzamen. Het WijBedrijf is ook redelijk snel samen aan tafel gekomen om de verschillende opties en mogelijkheden kosteloos voor te rekenen en van een advies te voorzien. Ook hier kwam de optie om naar een PostCodeRoosproject (Verlaagd Tariefregeling) te gaan als meest gunstigste naar voren. Dak verhuren, indien mogelijk zelf als vereniging mee participeren tot 10.000 kWh en daarnaast andere bewoners/bedrijven in de wijk mee laten investeren in een deel van de zonnepanelen op het eigen dak. Hiermee wordt ook direct een rechtstreekse

verbinding met de wijk gevormd. Op de verschillende gebouwen kunnen de volgende aantal panelen worden geplaatst: Sporthal Zwolle-Zuid – 512 zonnepanelen, Koningskerk – 200 zonnepanelen, SIO – 200 zonnepanelen.

Samen met de provincie gaan we dit project verder uitrollen en opschalen, waarbij de uitvoering mogelijk ook weer door het WijBedrijf kan worden uitgevoerd. De uitvoering hiervan verwachten wij in de tweede helft van 2018 in uitvoering te krijgen en dat geeft weer aanvullende omzet voor het WijBedrijf.

Uit bovenstaande blijkt alsnog weer dat opschaling naar andere wijken eenvoudig kan en er voldoende potentie is om ook zonnepanelen te plaatsen bij sportclubs, kerken, verenigingen en VvE's. De hiervoor genoemde potentie aan aantal zonnepanelen bedraagt al circa 1.200 – 2.400 panelen (= circa 200-400 bewoners met 6 panelen). De potentie is nog veel groter, maar het WijBedrijf blijft daarin nog even wat onder de radar om ook de klus in Dieze te kunnen klaren. Niettemin geeft dit de waarde van het bestaan van het Coöperatief WijBedrijf aan in de wijk en in de stad Zwolle, waar bewoners zonder (aanvangs-)kosten advies kunnen inwinnen, betrouwbare uitvoeringpartners kan krijgen en voor de beste prijs-/kwaliteitsverhouding (WijBedrijf heeft geen winstoogmerk).

9. Terugblik afgelopen 2,5 jaar – WijBedrijf en eigen inzet ToekomstSterk.

We staan in Nederland al een tijdje voor een paar grote opgaven die de overheid alleen kan realiseren door samen te werken met bewoners, bedrijven en perceeleigenaren die allemaal een rol spelen in de verduurzaming en het toekomstbestendig en gasloos maken van ons land. Om de samenwerking te realiseren is het verbinden van ieders belang en wederzijds vertrouwen de sleutel en daarom de noodzaak tot een gebiedsgerichte aanpak. In een gebiedsgerichte aanpak staat het belang van het gebied voorop. Gebiedsgericht werken zit ons Nederlanders in de genen. We zijn al eeuwen aan het polderen. We zijn alleen de laatste jaren, op de vleugels van efficiency en vertrouwen in de markt, echter wat doorgeschoten in de professionalisering van diensten, opschaling van ondernemen en daarmee in een sectorale benadering gekomen waarin 'het product' centraal staat en de schaal oneindig is geworden. We zijn vergeten dat bij polderen ook een gebied (polder) en respect voor autonomie hoort. Een dijk ligt om een poldertje, niet om de hele wereld. Om het dijkje aan te leggen en de polder aan te leggen moet worden samengewerkt tussen grondeigenaren. Ieder zoekt daarbij zijn eigen meekoppelkans. Met alle dijken samen verdedigen we ons land tegen het water. Het verduurzamen (o.a. energietransitie), klimaatbestendig maken of aanleggen van een warmtenet gaat ook het best en meest doelmatig per wijk/buurtje, door te polderen en door te zoeken naar gezamenlijke meekoppelkansen.

ToekomstSterk BV is een ingenieursbureau dat is gespecialiseerd in gebiedsontwikkelingen (ToekomstSterke wijken/buurtten). We werken aan de grote opgaven. Bovenstaande filosofie staat centraal in ons werk. Onze oplossingen zijn gebaseerd op samenwerking. Daarom experimenteren en investeren we in nieuwe manieren om die samenwerking in een gebied voor elkaar te krijgen. In Dieze onderzoeken we samen met de gemeente en bewoners het concept

van een WijBedrijf. Dat concept staat uitgebreid omschreven in deze rapportage en heeft het polderen als fundament. ToekomstSterk levert het WijBedrijf professionele ondersteuning en vrijwillige bestuurlijke ondersteuning in de opstartfase. Dit is dan ook de reden waarom ToekomstSterk in 2016 en 2017 voor een bedrag van meer dan € 50.000,- aan niet gedeclareerde uren zelf geïnvesteerd heeft in de verdere ontwikkeling van het WijBedrijf. Impact realiseren op de lange termijn is voor ons belangrijk en dus zullen wij hier ook de komende jaren nog een stevige eigen bijdrage aan blijven leveren.

10. Vooruitblik WijBedrijf naar 2018.

Zoals in voorgaande hoofdstukken al is gesignaleerd zijn er in 2015-2017 goede leerervaringen opgedaan om het project met zijn doelstellingen in 2018-2020 tot verdere opschaling te brengen. Met name op het project zonnepanelen aanbrengen in een huurconstructie in Dieze-Oost worden afwijkingen gesignaleerd. Hierbij is het belangrijk of er voldoende urgentie is bij de VVE's/bewoners om over te gaan naar zonnepanelen. Deze urgentie zit veelal in het moment dat er een dakrenovatie gaat plaatsvinden (VVE's en grondgebonden woningen). Het WijBedrijf zet in 2018 in op de volgende concrete (uitvoerings-)projecten:

- A. Het verder uitrollen van de 1^e fase – vooralsnog 75 woningen met zonnepanelen in huur (potentie van 125 g.g.b-woningen en 40 VVE-woningen).
- B. Het uitvoeren van 11 woningcorporatiewoningen met zonnepanelen in huur via WijBedrijf.
- C. Het uitvoeren van 2-4 zonnepanelenprojecten bij ander VVE's buiten Dieze.
- D. Het uitvoeren van 1-2 zonnepanelenprojecten bij Sportclubs in Zwolle.
- E. De doelstelling om bij 1-2 VVE's het Technisch Beheer in opdracht te krijgen.
- F. Opzetten van een duurzaamheidswinkel in de plint aan het Simon van Slingelandtplein om voor bewoners van Dieze (en van de stad) een plek te hebben waar ze de stappen tot verduurzaming kunnen zien en voelen (mede om met zonnepanelen mee te gaan doen).
- G. Nieuwe aanvraag doen bij Stichting DOEN en/of Oranjefonds, om financiering te krijgen voor de continuïteit van het WijBedrijf – inzetten op het thema 'Duurzaam Ondernemen' – en het social design traject met de wijkkantine 'Bij Siem'.
- H. Financieringsvorm uitwerken met de Provincie Overijssel, gemeente Zwolle en banken om een soort Wijkfonds te vormen voor de verduurzaming van woningen voor bewoners die hier nu niet voor in aanmerking komen.

Wij vertrouwen erop dat wij met deze signaleringsrapportage-3 voldoende hebben onderbouwd hoe de ontwikkelingen tot en met 31 december 2017 zijn geweest, die bij de uitvoering van het ondernemersplan naar voren zijn gekomen. Tot op heden constateren wij één significante afwijking op de uitvoering van het ondernemersplan, het achterblijven van de uitrol van zonnepanelen in een huurvorm voor bewoners in Dieze-Oost. In voorgaande rapportage zijn de oorzaken hiervan al weergegeven (urgentie, financiering van de renovatie van daken, de meekoppelkans en momentum). Dit vraagt een langere doorlooptijd in de planning (wanneer is een dak aan renovatie toe), waardoor het WijBedrijf nog maar beperkt tot werkelijke plaatsing van zonnepanelen in 2017 (in Dieze-Oost) is toegekomen. Dit project loopt dus nog in volle gang, waarbij het WijBedrijf de subsidie voor

particulieren om zonnepanelen te huren via het WijBedrijf, graag met 2-3 jaar verlengt ziet worden (actie loopt hiervoor). Mede daarom is voor ons vaststelling van deze subsidie wat ons betreft nog niet aan de orde, aangezien we het project nog niet afgerond hebben.

Wel zijn er al diverse zonnepanelen projecten gerealiseerd in de stad en is er een aanzienlijke potentie verkregen op de natuurlijke urgentiemomenten (combi met dakrenovaties) bij sportclubs, verenigingen en andere VvE's in de stad Zwolle (nu al een potentie van circa 1.200 – 2.400 panelen). Omdat het WijBedrijf als entiteit er werkelijk is en wordt (h)erkend, kan op deze potentie snel, pro-actief en adequaat worden geanticipeerd, waardoor de opgave in de stad sneller kan worden gerealiseerd.

Een mooi en positief neveneffect van het aan de gang brengen, en hopelijk in gang houden, van het Coöperatief WijBedrijf.

Indien u nog vragen of opmerkingen heeft op deze rapportage, dan kunt u mij altijd contacteren.

Met vriendelijke groet, mede namens het bestuur van,
Coöperatief WijBedrijf Dieze UA

Ing. Joost Kroes
Directeur

Bijlage: Financiële stand van zaken – door administrateur opgemaakt jaarrekening 2017.
Voortgangsrapportage wijkkantine 'Bij Siem' – 2017.

